

Esitys Mikkelin kaupungin uudesta lähidemokratiamallista

Mikkelissä on alueiden johtokunta, joka edustaa Anttolan, Haukivuoren, Mikkelin pitäjän, Ristiinan ja Suomenniemen alueita. Alueiden johtokunnassa on kymmenen jäsentä, kaksi kultakin alueelta. Kaupunginvaltuusto valitsee alueiden johtokunnan jäsenet sekä alueiden johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan alueen asukkaita kuultuaan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Alueiden johtokunta toimii hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisuudessa ja sen toimikausi on neljä vuotta.

Alueiden johtokunnan tehtävänä on kaupungin päätöksentekoon vaikuttaminen, haja-asutusalueiden ja kantakaupungin ulkopuolella olevien taajamien kehittäminen ja aluedemokratian edistäminen.

Alueiden johtokunta on kuntalain 36. pykälän mukainen toimielin, joka edistää kunnan eri alueiden asukkaiden toimintamahdollisuuksia.

Alueiden johtokunta toimii myös kuntalain 22. pykälän mukaisesti ja pitää osaltaan huolta kuntalaisten monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Alueiden johtokunta voi koota ja käyttää alueraateja ja muita suoran demokratian keinoja kuntalain 22. pykälän mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Alueraadit ovat Kumppanuuspöytä-tyyppisiä alueen asukkaille avoimia foorumeita. Kumppanuuspöytä on järjestely, jonka avulla tunnistetaan yhdessä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviä tarpeita, priorisoidaan ja valitaan kehittämiskohteet, seurataan kehitystä ja pidetään yllä monipuolista vuorovaikutusta julkisen hallinnon ja kolmannen sektorin välillä. Kumppanuuspöytä on yksi osallistavan budjetoinnin tapa. Tarpeita tunnistetaan yhteisöllisesti samoin kuin keinoja tarpeiden täyttämiseen.

Järjestöjen ja julkisen hallinnon yhteistyö tiivistyy tulevaisuuden kunnassa, mikä on monesta syystä tärkeää. Yhteistyö parantaa järjestöjen mahdollisuuksia ihmisten arjen ja elämän tukemiseen ja heille suunnattujen palveluiden tuottamiseen. Samalla kuntalaisten omat vaikutusmahdollisuudet sekä julkisen sektorin että järjestöjen tuottamien palveluiden kehittämiseen paranevat. Yhteistyön tiivistyminen on myös kaupungin strategian mukaista. Mikkelin kuva strategiansa omaa toimintatapaansa niin, että kaupunki toimii mahdollistajana ja mikkeliiläiset aktiivisina toimijoina.

Alueiden johtokunta:

1. Edistää alueiden elinvoimaa ja sitä kautta koko kaupungin elinvoimaa
2. Antaa lausuntoja kaupunkistrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin
3. Päättää kaupunginvaltuuston myöntämän toimintamäärärahan käyttösunnitelmasta ja käytöstä
4. Edistää kuntalaisten osallisuutta ja kanavoi osan alueiden kehittämiseen tarkoitetuista määrärahoista osallistuvan budjetoinnin kautta
5. Aktivoi ja kannustaa alueiden järjestöjä ja järjestää Kumppanuuspöytä-tyyppisiä foorumeita kaupunkiorganisaation ja kaupungin asukkaiden vuorovaikutuksen ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi
6. Toimii maaseutuvaikutusten arvioinnin asiantuntijaelimenä
7. Edistää kuntalaisista nousevia vapaaehtoisuuteen ja kansalaistoimintaan perustuvia aluedemokratian muotoja
8. Tukee ja edistää kansalaislähtöistä kokeilukulttuuria
9. Päättää alueita koskevien aloitteiden tekemisestä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle

Aluejohtokunnan kokouksessa asiat ratkaistaan puheenjohtajan tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtajan esittelystä.

Uusi lähidemokratiamalli tulee voimaan 1.1.2021, mutta ensimmäinen alueiden johtokunta valitaan kuntavaalien 2021 jälkeen. Nykyiset aluejohtokunnat jatkavat toimintaansa siihen saakka, kun alueiden johtokunta on valittu.